

Del 17 al 30 de juliol

Festes de Sant Jaume

SANTANYÍ - 2023

Coberta i contracoberta:
Festa de les persones majors de l'any 1983
Fotografia de l'arxiu de Joan Pinya Amengual

Disseny, maquetació i impressió:
Gràfiques Llopis, SA

Dipòsit legal: PM 1120 - 2023

FESTES DE SANT JAUME

Del 17 al 30 de juliol

SANTANYÍ, 2023

ÍNDEX

Maria C. Pons Monserrat	3
SALUTACIÓ DE LA BATLESSA	
Joan Gaspar Aguiló Martínez	4
SALUTACIÓ DEL REGIDOR DE FESTES	
Antònia Server Adrover	5
EVOcant EL PETIT GRUP	
FESTES DE SANT JAUME 2023	11
Associació cultural <i>es Majoral</i>, de Calonge	
Associació cultural <i>Lausa</i>, de Santanyí	18
LA FLAMA DE LA LLENGUA A LES TERRES SANTANYINERES	
RESUM METEOROLÒGIC DE L' ANY 2022	26
PREMI BERNAT VIDAL I TOMÀS DE POESIA	27
PREMI ANTONI VIDAL FERRANDO DE NARRATIVA	28
PREMI CERTAMEN DE TEATRE VILA DE SANTANYÍ	29
PRESSUPOST MUNICIPAL DE L'ANY 2023	30
DEMOGRAFIA I PADRÓ D'HABITANTS	31
SANTANYÍ POBLE LLIURE D'AGRESSIONS SEXISTES	32

SALUTACIÓ

Repiquen de bell nou les campanes de la festa. L'aire és feixuc, però és lleuger el vol de les oronelles. El desig del merescut descans s'accentua, tal com s'incrementa el cant de les cigales. S'escolen, lentes, les hores de la migdiada i els caragols s'enfilen i s'apiloten en els cims brancats de les caramutxes. Cercam les ombres a l'ampit de l'oratjol. Oloram sentors de iode i de corns de tenassa. Pels cinc sentits ens arriben desitjos de no fer res, de fer una fumada i posar forca, d'aturar-nos per uns dies d'arrossegar la dura cadena de les indefugibles obligacions. Així com passen els anys, el llast augmenta de pes. Però, ara, dringuen les campanes de la festa i ens apuntarem al gaudi. És arribada l'hora d'anar als arenals de la costa o als nombrosos roquissars dels calons per posar els cossos en remull i sentir el frec dels alguers per la pell, de deixar que el sol ens decanti un poc la blancor hivernenca i mostri damunt la geografia corporal clapes de sal marina.

Vos volem animar a gaudir de l'esbarjo, a participar de tots els actes que hem programat per aquest Sant Jaume de 2023. Ho hem fet amb la il·lusió de sempre, posant el màxim d'interès per tal que tot surti d'allò més bé. Hem procurat pensar en tots els estrats de la nostra societat. Esperam que les decisions que hem pres hagin estat encertades, però si en qualche cosa no hem arribat al nivell de les vostres expectatives, vos demanam disculpes. En qualsevol cas, el nostre desig és que passeu un bon Sant Jaume envoltats de la gent que més estimau.

Bones festes i per molts anys.

Maria Pons
batlessa de Santanyí

SALUTACIÓ

El goig de fer festa

Sonen de bell nou els tambors de la festa. Gent de totes les edats i condicions desitgen posar punt, aparcar la feina per uns dies i viure la vida de la manera més intensa possible. No pot ser tenir sempre damunt el llast feixuc de les obligacions. Fins i tot Déu, segons el Gènesi, va descansar el setè dia de la creació del món. Si Ell es va cansar, que no hem de fer nosaltres, pobres mortals. Aturem, doncs, el carro i que comenci la bauxa, deixem-nos emportar per la inèrcia de la costa avall, ja que per avall tots els sants ajuden. Anem a conquerir els carrers, a posar la millor cara d'entre totes les que tenim, anem a riure i a cantar, a menjar, a beure i a ballar, que el cicle de la vida és curt. Fem que els dies siguin més lluminosos gràcies a les ganes de quedar bé amb tothom, ajudem els més necessitats i que el somriure dels nostres llavis sigui un reflex de la nostra ànima. Que la bondat sigui la reina del carrer, amb els visitants externs que volen gaudir de les nostres essències i, com no pot ser d'altra manera, amb els nostres conciutadans amb els quals ens uneix l'amor per la terra i per les més belles tradicions. Esperam que els actes que hem programat amb tanta d'il·lusió siguin atractius per a tots i en qualsevol cas demanam la vostra comprensió si no ho hem encertat tot.

Que visca sant Jaume i que visca Santanyí.

Joan Gaspar Aguiló
Regidor de Festes

EVOCANT EL PETIT GRUP

Antònia Server Adrover

*«És mort el PETIT GRUP? Dorm solament?
Hi ha llavors i fertilitzants per continuar i renàixer?
La història mos contestarà.»*

Començ aquest escrit amb les preguntes que formulava Gregori Suau Vidal dins el contingut de la revista AULA (número 14, gener de 1976) que, de forma modesta, publicava el col·legi Bisbe Verger.

És evident que la història ha contestat aquelles preguntes.

Els propers mesos es compliran els 50 anys de la desintegració del PETIT GRUP de Santanyí. El punt final succeí de cop i volta i de manera rotunda. No obstant això, com a excomponent del grup, m'atrevesc a dir que la seva desaparició només fou de forma tangible, almanco de tot d'una. Molts dels integrants de la formació no ens resignàrem a arraconar la vital experiència ni a l'oblit. Dins la memòria de cadascun persistia l'esperit que va amarar les vivències assolides plegats i, en qualsevol trobada, sortien a rotlo en cada conversa. També la incògnita sorgia d'una hipotètica continuïtat del Petit Grup en el futur. Com a rèmores innocents adherides a aquells records llampants, salvaguardàrem les imatges preses en les representacions de les obres i dels viatges que realitzàrem. Custodiàvem i sovint se sentien versions dels temes trets de les cassetes enregistrades a les audicions passades que, en molts d'aspectes, mai no han perdut vigència.

Tot plegat, el bagatge reunit des de 1971 a 1973, malgrat que pot semblar un espai de temps curt, ens obrí els ulls, eixamplàrem el cor i gaudírem del jardí. Deixàrem la porta oberta per anar cap a la unitat de gents i pobles...Deixàrem sentir les nostres veus a tots els que les volgueren escoltar. Proclamàrem els estatuts de l'home i cantàrem a l'amor.

Així, en un instant, he fet present un esbós reduït d'aquells memorables recitats i cançons per transmetre aleshores un arriscat missatge (en certs àmbits

Anada a Menorca el mes de març de 1972

molestava el català i la censura de l'època ens va cridar l'atenció per cantar l'Estaca) com he dit, una comesa activa de dimensió humana i espiritual. Primer a Santanyí, el 18 de desembre de 1971, dia de l'estrena mundial. L'expansió va continuar arreu de Mallorca amb vint-i-tres representacions més durant els dos anys següents.

També anàrem a Menorca, convidats pel Bisbe, el mes de març de 1972. Allà oferírem unes quantes actuacions amb un fervor entusiasta. Vull fer un incís en l'estada a l'illa menorquina per esmentar que, en aquells dies, s'afegí al grup per cantar en Pio Fransoy amb la seva guitarra i, el novembre del mateix any, en la primera sortida del Petit Grup a Catalunya, l'excel·lent acollida rebuda a Cervera per part de la nombrosa família Fransoy-Molina, on en un fredós dematí, pararen taula per a tot el grup.

Mossèn Joan Matas, natural de Porreres, fou l'artífex del fenomen PETIT GRUP. Nomenat vicari de la parròquia de Santanyí l'estiu de 1967, ben aviat posà de manifest el seu tarannà musical. Proveït d'unes bones cordes vocals junt a les de la seva guitarra, arranjava cançons i noves idees engrescadores. Els dies que es cuinava la desfeta dels Beatles a Anglaterra, sense paral·lelismes ni comparacions de cap casta sols la coincidència en el temps, la tardor de

Actuació a Cervera (Lleida) novembre 1972. Primera sortida a Catalunya. Arxiu F. Aguiló

1971, a la vila nostra es consolidava el primigeni Petit Grup assajant de manera incansable dins les dependències de la casa de n'Antònia Mir (la professora de solfeig de moltes nines del poble). Per les festes de Nadal i amb l'església de gom a gom, férem la presentació del primer oratori cantat i recitat.

Pel mes de març de 1973, tornàrem a Catalunya per segona vegada i amb més causa potser, amb motiu de commemorar-se el XXV aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, feta per l'ONU. A Barcelona i altres indrets, superant l'èxit de la vegada anterior, representàrem «El món vers Déu, el món vers l'Home». Juntament amb l'altra obra més novella «Nadal temps de joia» que el desembre abans n'havíem fet la primera audició a Santanyí, foren els dos oratoris emblema del Petit Grup en les diverses actuacions que duguérem a terme en el transcurs de dos anys consecutius. Fins que Mossèn Joan Matas s'han va anar a Califòrnia a complir altres missions. Com ell mateix més endavant, il·lm. Monsenyor, va escriure al programa de festes de Sant Jaume 1990: «Silenciosament vaig desaparèixer de Santanyí i també, en silenci cada any he reaparegut».

De les últimes actuacions de la formació, aquell estiu de 1973, ara faré menció a dues pel seu matís singular:

El Petit Grup a les noces de Pollença, juliol de 1973. Arxiu F. Aguiló

El Petit Grup fou contractat per cantar en el casament d'Ana Rosa Pidal Nano i l'empresari andalús Tomás Terry, que va tenir lloc al convent de Sant Domingo de Pollença el mes de juliol. És probable que la núvia, que passava temporades a Cala d'Or, hagués assistit a alguna representació del grup i, del fet es dedueix, que va elegir aquella opció polifònica per a la cerimònia religiosa de les seves noces. Del repertori habitual es va fer una selecció especial per a l'ocasió.

El mes següent, al ple de la canícula, Portopetro encetava les seves festes el vespre del dissabte 18 d'agost.

«A LAS 21'00: INAUGURACION OFICIAL DE LAS FIESTAS.
MISA CANTADA en aguas de la Bahía de Porto-Petro.
Coro: *Petit Grup Santanyí dirigido por Rdo. Juan Matas.*
Gran concentración de barcas iluminadas.
CONCIERTO DE ORGANO por *SANTITO KOVACS (9 años)* »

Així anunciava un senzill díptic el programa d'actes per celebrar les festes populars de la contrada marinera a les quals vàrem participar.

El PETIT GRUP es va formar amb membres de la Coral Sant Andreu, la majoria, alguns alumnes del col·legi Bisbe Verger i diverses persones d'oradors im-

Una de les representacions a Santanyí en el desaparegut Cine Velar. Foto Bordoy

prescindibles. M'he permès la llibertat de fer ús de la llista que anotava la revista AULA, al principi esmentada.

«A continuació enumeram es components que va tenir (només que fossin uns mesos de durada) aquesta agrupació santanyinera.

Director: Joan Matas.

Tenors: Andreu Caldentey Escalas, Andreu Ponç Fullana, Cosme Vidal Servera i Miquel Vidal Vidal.

Sopranos: Catalina Bonet Burguera, Francisca Vidal Roig, Isabel Clar Tauler, Margalida Ferrer Ferrer, Margalida Vila Xamena i Sebastiana Oliver Mir:

Contralts: Antònia M. Ferrando Monserrat, Antònia Server Adrover, Catalina Pons Rigo, Francisca Aguiló Adrover i Margalida Bonet Sitjar.

Baixos: Andreu Piña Aguiló, Cosme Aguiló Adrover, Damià Vidal Vidal, Miquel Barceló Vidal i Miquel Coves Vidal.

Solistes: Antònia Burguera Rigo, Catalina Vidal Munar, Catalina Vila Bonet, Joana Maria Oliver Coll, Maria Antònia Burguera Rigo, Maria Navarro Pomar, Rita Picó Mas i Rosa Adrover Rosselló.

Recitadors: Andreu Caldentey Escalas, Antoni Vidal Ferrando, Cosme Aguiló Adrover, Jeroni Bonet Rado, Joan Coves Tomàs, Margalida Bonet Sitjar, Rosa de La Iglèsia Florit i Sebastià Vidal Vicens.

Arregladors musicals: Damià Vidal Vidal i Joan Vidal Perelló.

Mestressa d'assajos musicals: Antònia Mir Bonet.»

El mes de juliol de 1990, en el 25^è aniversari de l'ordenació sacerdotal de Mossèn Joan Matas, arribat de Los Angeles de vacances a la seva casa de sa Torre Nova a Cala Santanyí, un bon grapat dels antics components de l'extinta formació, li vàrem retre compliment de la millor manera que sabíem expressar: amb gloses i cançons.

«Aquell PETIT GRUP, del que fóreu cap davanter, es reuneix de bell nou per a cantar en la vostra festa i dir-vos que a Santanyí sempre hi haurà un petit grup que guardarà el vostre record.

Així és el poble meu
poble que plora i riu,
que fa feina, que canta
I també somriu.
I que espera qualcú,
en temps d'estiuejar
molta gent a sa platja
veig que hi ha.
Així és el poble meu...»

Santanyí, Sant Jaume 2023

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

VENDA DE CAMISETES DE SANT JAUME

Al primer pis de l'Ajuntament, a Marga Obrador

Els dies 20 i 21 de juliol de 9 a 14 h

Preu: 5 euros

-DILLUNS, 10 DE JULIOL

A les 10:00 h. Inici del curs de DJ'S per a nins i nines nascuts entre el 2011 i el 2013.

A les 11:30 h. Inici del curs de DJ'S per a nins i nines nascuts entre el 2005 i el 2010.

El curs es durà a terme els dies 10, 12, 14, 17 i 19 de juliol.

Inscripcions al Centre Jove

-DILLUNS, 17 DE JULIOL

A les 19:30 h. Taller de pintar cintes de Sant Jaume per a nines i nins de totes les edats. *Al Centre Jove de Santanyí.*

A les 20:00 h. Inauguració de l'exposició *Vivencias cromáticas* de Miguel Reche.

A la Sala Bússer de l'Ajuntament de Santanyí. Romandrà oberta fins dia 19 d'agost de 2023.

A les 21:30 h. Ballada dels gegants Bernat Cinclaus i Maria Ramis a càrrec dels geganers de Sa Mitja Lluna. *A la placeta de s'Abeurador.* Acompanyats pels xeremiers de Santanyí.

Tot seguit: Pregó de les festes de Sant Jaume a càrrec de Miquel Vila Barceló. A continuació actuació d'Ordi Broix. *A la placeta de s'Abeurador.*

Tots els actes estan subjectes a canvis en cas de meteorologia adversa o per qüestions d'organització. S'informarà de qualsevol canvi a través de les xarxes socials de l'Ajuntament.

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

-DIMARTS, 18 DE JULIOL

A les 9:00 h. Excursió amb catamarà per a joves nascuts entre el 2009 i el 2014. *Inscripcions al codi QR.*

A les 22:00 h. Gran concert de la Banda Municipal de Música de Santanyí, dirigida per **Pedro Vallbona Plazas**, presenta: **MAMBO!!** Un viatge a l'Amèrica Llatina per descobrir-ne la varietat de ritmes i músiques.

Fes les maletes i acompanya'ns en aquest viatge pels ritmes de l'Amèrica Llatina. Del tango a la salsa passant pel mambo o el cha cha cha. Una proposta única. Presentat per Àngela Garcia Vidal i Aina Escandell Almodóvar. *A l'aparcament de sa creu.*

Durant el concert es farà entrega del **PREMI A L'EXCEL·LÈNCIA ACADÈMICA MIQUEL BONET I BONET.**

-DIMECRES, 19 DE JULIOL

A les 18:00 h Concentració a la plaça Major per començar la cercavila amb els gegants de Santanyí, Bernat Cinclaus i Maria Ramis. A càrrec dels geganters de Sa Mitja Lluna i els xeremiers del terme.

A les 19:00 h Mostra d'escoles i agrupacions de ball de bot del terme de Santanyí.

Mostra de les escoles de ball de bot: Sa Mitja Lluna, Ordi Broix, Cala d'Or i Es Majoral. Organització: Sa Mitja Lluna. *A la placeta de la Canal.*

A les 21:00 h Ballada popular, amb l'actuació del grup Es Jai de sa Barraqueta i Xicalènia. Organització: Sa Mitja Lluna. *A la placeta de la Canal.*

-DIJOUS, 20 DE JULIOL

A les 9:00 h Excursió a Aqualand per als nascuts entre el 1988 i 2010. Més informació al codi QR.

A les 17:30 h Horabaixa de jocs inflables d'aigua i festa de sabonera per a nines i nins. *Al camp Municipal d'Esports.*

A les 19:45 h Acte de reconeixement a Maria Esther de León López, veïnada de Cala Santanyí, subcampiona del Món 2022 de Para-Karate en la categoria discapacitat intel·lectual femenina K-22.

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

A les 20:00 h Entrega de premis als millors estudiants d'ESO i Batxillerat. *A la sala d'actes de la Sala.*

A les 21:00 h Pa amb oli a la fresca. Gaudirem d'una nit molt especial sopant tots junts a l'aire lliure *a la plaça Major*. Venda de tiquets a l'Ajuntament, Marga Obrador i Aina Cànaves (649782784) de dia 10 a dia 19 de juliol. Organització: Associació Espanyola Contra el Càncer de Santanyí.

-DIVENDRES, 21 DE JULIOL

A les 19:30 h Concurs de dibuix a *s'Abeurador* i al carrer Sant Andreu per a nines i nins fins a 14 anys. Organització: Santanyí Activa.

A les 22:00 h Gran nit de ball de saló amb l'Orquestra OASIS. Tothom que balla està especialment convidat. *Al Camp Municipal d'Esports.*

A les 00:00 h Verbena jove amb els nostres DJ's locals de l'actualitat, Mateu des Taller, Cuellar, Rogers i DJ Bini. Un vespre ple de sorpreses. *Al Camp Municipal d'Esports.*

-DISSABTE, 22 DE JULIOL

A les 8:30 h Mobylettada Santanyinera: tindrà lloc al camp d'en Torrella, on es durà a terme una activitat en la qual cada participant demostrarà la seva destresa damunt el mobylette.

Tot seguit s'efectuarà l'entrega de premis a les 13:30 h. Cal recordar que la data màxima d'inscripció serà dimarts dia 18 de juliol. Per a més informació, vegeu-ne els cartells a part.

A les 19:30 h XI Cursa Popular de Sant Jaume. Hi haurà cursa infantil, cursa popular i cursa de marxa nòrdica. La sortida i arribada serà davant el *Pavelló Municipal d'Esports*. Per a més informació i inscripcions contacteu amb la Regidoria d'Esports o la pàgina web d'Elitechip.

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

A les 20:00 h Presentació dels llibres guanyadors dels Premis Literaris Vila de Santanyí 2023: *L'Animal perfecte* de Lídia Gázquez Olivares, guardonada amb el XXXVIII Premi de Bernat Vidal i Tomàs de Poesia; *Les cinc ciutats d'Ul-dri'ak* de Roger Coch Elias, guardonat amb el VI Premi Antoni Vidal Ferrando de Narrativa; i *Temps mort* de Jordi Casado i Olivas, guardonat amb el II Premi de Teatre Vila de Santanyí. *Al pati de la Casa de Cultura Ses Cases Noves.*

A les 22:00 h Verbena Camp (música i gelat) Començarem amb la brillant estrena del nostre grup local de l'Escola Municipal de Música de Santanyí, **BEN SONATS**. Tot seguit orquestra Galatzó, Ves-hi tu i actuació dels DJ's Joan Rigo i Mateu des Taller. Tothom que balla està especialment convidat. *A la plaça Major.*

-DIUMENGE, 23 DE JULIOL

A les 10:30 h Taller de barquetes d'aigua fetes amb materials reciclats. Per a nines i nins de totes les edats. *Al Centre Jove de Santanyí.*

A les 22:30 h Concert homenatge a Amy Winehouse. Ja es compleix una dècada de la mort d'aquesta artista contemporània, l'ànima del soul en el segle XXI. No t'ho perdis. *A s'Abeurador.*

-DILLUNS, 24 DE JULIOL

A les 17:30 h Sortida de dimonis i caparrots acompanyats pels xeremiers del terme, faran la cercavila pel poble. Sortida a *davant la Sala.*

A les 18:00 h Corregudes de cintes i carreres de joies. *A la plaça Major.*

A les 21:00 h "Replec". Cercavila pel poble a càrrec dels Amics dels Cavalls de Santanyí. Acompanyats pels xeremiers de Santanyí.

A les 21:30 h "Jaleo", jocs d'anelles i corregudes abraçats pels Amics dels Cavalls de Santanyí acompanyats per la Banda Municipal de Música de Santanyí i els xeremiers de Santanyí. *Al solar de devora el Bar Sa Creu.*

Durant tot el Jaleo, hi haurà castells inflables i tallers amb monitors per als més petits fins a 12 anys.

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

Gran verbena de Sant Jaume amb el concert Músics de Carrer - Gran tribut a Txarango i a continuació festival fins que el cos aguanti amb Dj's Kauboos i Identical Souls. *Al Camp Municipal d'Esports.*

-DIMARTS, 25 DE JULIOL

A les 10:30 h Albada amb la Banda Municipal de Música de Santanyí i els xeremiers del terme. *A davant la Sala.*

A les 11:00 h Ofici solemne en honor de sant Jaume. Presidirà i predicarà Mons. Jesús Murgui Soriano, bisbe emèrit d'Oriola-Alacant i bisbe de Mallorca entre els anys 2003 i 2012. Cantarà la Coral de Sant Andreu i l'Agrupació Sa Mitja Lluna interpretarà el ball de l'oferta acompanyada pels xeremiers del terme de Santanyí.

A les 12:00 h Interpretació de la Balanguera per la Banda Municipal de Música de Santanyí i ballada dels gegants Bernat Cinclaus i Maria Ramis, a càrrec dels geganters de Sa Mitja Lluna, acompanyats pels xeremiers del terme de Santanyí. *A davant la Sala.*

A continuació, mostra de ball de bot a càrrec de Sa Mitja Lluna. *A davant la Sala.*

A les 22:00 h Actuació de Tomeu Penya i Géminis. *Al Camp Municipal d'Esports.*

A les 00:00 h Gran castell de focs artificials a càrrec de Pirotècnia Jordà. Un any més, emprarem calibres molt més petits per minimitzar les molèsties a les persones i als animals. *Al lloc de sempre.*

-DIMECRES, 26 DE JULIOL

A les 19:30 h Edició especial de la Festa Holi (festa tradicional de colors original de l'Índia). En aquesta ocasió, ens delectaran amb la seva música, els joves participants en el curs de DJ's. De la mà dels grans DJ's Calderon i Oscar Romero.

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

Vine vestit amb colors clars, ulleres de sol i preparat per viure una autèntica explosió de colors. Diverteix-te tirant pols de colors amb els teus amics. *Al Camp Municipal d'Esports.*

A les 21:00 h Es nostre cel organitza una observació astronòmica. Veurem la lluna, els estels i els planetes de la mà del Club Newton per celebrar que les rondalles són al firmament. Lídia Pérez, dels Amics de la Institució Mossèn Alcover, llegirà *Na Filet d'Or. A la torre Nova, Cala Santanyí.*

-DIJOUS, 27 DE JULIOL

A les 19:00 h Festa de les persones majors de Santanyí. Comptarem amb l'actuació de la Coral de la gent major de Santanyí. Tot seguit, concert a càrrec de Marga Pocoví i Biel Tous.

Totes les persones que vulguin assistir a aquesta festa s'han d'apuntar al telèfon de n'Agustina o de na Laura, abans de dimecres, dia 24 de juliol (607182120 - 607467293).

Durant la festa es farà un petit homenatge a totes aquelles parelles de Santanyí que hagin estat casades durant 50 anys o més. *A la residència de la tercera edat.* (Es demana a totes aquelles parelles, empadronades a Santanyí amb més de cinquanta anys de casades, que ho comuniquin a l'Ajuntament de Santanyí). Demanau per Marga Obrador, extensió 144.

A les 22:00 h En saps més que jo? Trivial Santanyiner. Fes un equip de 3 persones i posa't a prova!

Per a nascuts abans de l'any 2006 (inclòs).

Més informació i inscripcions al codi QR.

A la placeta de s'Abeurador.

-DIVENDRES, 28 DE JULIOL

A les 22:00 h Gran nit de teatre a la fresca "Pell de Sargantana". Una obra d'Alex Tejedor i dirigida per l'actor, director i productor santanyiner Jeroni Obrador. Acters: Alex Tejedor, Rodó Gener i Laura Andújar. Una obra recomanada per a majors de 14 anys. *A la placeta de s'Abeurador.*

SANT JAUME 2023 | SANTANYÍ

Del 17 al 30 de juliol

A les 00:00 h Festa hawaiana amb el grups The Hawaiians i Evolution. Tot seguit actuació del DJ Coro. En aquesta ocasió ens teletransportarem a les platges tropicals del pacífic central. Vine a gaudir d'aquesta verbena temàtica vestit per a l'ocasió. *Al Camp Municipal d'Esports.*

DISSABTE, 29 DE JULIOL

A les 19:30 h III torneig triangular, memorial **Cosme Salvà**. Veterans del Mallorca, amics d'en Cosme. *Al Camp Municipal d'Esports.*

A les 20:30 h Presentació del llibre *De noms i llocs*. Estudis de toponímia de les Illes Balears i més enllà, de Cosme Aguiló, a càrrec d'Isabel Vidal. *Al Pati de la Casa de Cultura Ses Cases Noves.*

A les 00:00 h **Verbena Los 40 Mallorca**. Gaudirem de la darrera verbena de les festes de Sant Jaume amb l'actuació en directe del músic mallorquí **Miquel Àngel** i el grup **Tardes en el Café**. Seguirem la festa amb el DJ de la coneguda emissora de ràdio *Los 40 Mallorca*, Oscar Martínez i moltes sorpreses més *Al Camp Municipal d'Esports.*

DIUMENGE, 30 DE JULIOL

A les 17:30 h Inici del campionat de truc. Inscripcions i més informació al bar Can Mañas. Inscripcions fins dia 28 de juliol. Places limitades. El campionat es regirà per la Normativa Balear dels Campionats de Truc. Trofeu per al primer i segon equip guanyador.

A les 20:30 h Nit d'havaneres amb Arpellots Havaneres Band.

A uns dies de l'inici de la nova campanya de recerca i restauració a les talaies de Can Jordi, vos convidam a visitar el jaciment.

A les 19:00 h començarà la visita guiada.

Després, vetlada d'havaneres amb Arpellots Havaneres Band. Grup musical que des de fa 27 anys ha actuat a la majoria de pobles de Mallorca i també a Catalunya. En acabar l'actuació, hi haurà un tast de vi de Son Alegre, una picada de menjar del país i rom cremat.
Lloc: Talaies de Can Jordi, jaciment arqueològic.

Ho organitza: LAUSA Associació Cultural.

LA FLAMA DE LA LLENGUA A LES TERRES SANTANYINERES

Associació cultural *es Majoral*, de Calonge
Associació cultural *Lausa*, de Santanyí

La Flama del Canigó a Santanyí,
juny de 2023

(...)
*Somriqué la muntanya engallardida
com si estrenàs son verdejant mantell;
mostrà's com núvia de joiells guarnida
i de ses mil congestes la florida
blanca esbandí com taronger novell.*
(...)

De l'*Epíleg*, a «Canigó», de Jacint Verdaguer.

Sembla indubtable que els éssers humans ens diferenciam dels altres éssers animals per la distinció evolutiva que ens ha possibilitat un pensament simbòlic, estructurat amb el llenguatge, que ens permet interpretar la realitat i comunicar-la als altres mitjançant símbols. I amb un entramat complex de símbols i les seves interrelacions, la humanitat ha bastit diversitat de mites i escales de valors per a construir la cultura al llarg del temps.

La Flama del Canigó, la Flama de la Llengua Catalana, forma part d'aquest complex entramat de símbols units per enfilalls de conceptes com tradició, llengua, cultura i país. Es tracta d'un esdeveniment associat al solstici d'estiu que se celebra en diferents indrets dels Països Catalans. La Flama del Canigó és la festa d'encesa dels Focs de Sant Joan, una festa popular arrelada al llarg de les terres de parla catalana, que té l'element del foc com a símbol principal. Així doncs, la flama amb la qual s'encenen fogueres i festers la vigília de sant Joan no és només foc, és també tot un conjunt de símbols, símbols que interpretam i compartim amb la llengua comuna, la catalana. Per això mateix, aquesta festa és també un homenatge a la llengua que ens identifica i ens agermana.

Aquest article pretén presentar un llampec de la història de la festa de la Flama i la materialització de la celebració a la contrada de Santanyí. Josep

Paula Vallbona llegeix el manifest de 2022 a la plaça del Roser, amb els representants de Lausa i es Majoral

Estelrich, quan llegí enguany el parlament a la recepció de la Flama a Calonge, feu menció dels seus orígens: «Les comunitats humanes reconeixien el llinard del solstici d'estiu com una data assenyalada. Una inflexió on les hores de fosca ja no s'escurcen més, i comença l'estiu».

L'esdeveniment del canvi d'estació era celebrat amb grans festes i fogueres, tot fent vigília fins a la sortida del sol. Durant els dies propers als solsticis, al Regne de Mallorca s'acostumava a celebrar colcades o revistes, de les quals encara en romanen vestigis amb la Festa de l'Estendard, a la ciutat de Mallorca, i les de sant Joan, a Ciutadella. Com a resultat de la guerra de successió, aquestes celebracions deixaren de fer-se fins que es recuperaren a instància dels cavallers, el 1740; i a partir de la presentació el 1760 a Carles III del *Memorial de greuges* per part dels comissionats de les ciutats principals dels antics regnes de Catalunya, Aragó, Mallorca i València, al Principat tornaren a celebrar-se les falles o focs de Sant Joan.

A Mallorca, els lligams entre el solstici d'estiu, la nit de sant Joan, i les creences de caràcter màgic són ben coneguts. En la multiplicitat d'indrets de l'illa esdevé una diversificada col·lecció de costums i invocacions associades a l'afany de complir-se desigs, a l'esperança de guarir malalties, a la pretensió de fer realitat les quimeres o a l'ambició d'assolir els favors màgics de tot allò que percebem com identitat del que és ocult i ancestral.

Festa de la Flama 2022 a Santanyí. Ballada popular

L'any 1955, el poema èpic de Mn. *Cinto Verdager*, *Canigó*, inspirà Francesc Pujade a encendre el foc de sant Joan al cim d'aquesta muntanya. Ben aviat, juntament amb Joan Iglesias, estengué el costum de baixar el foc del cim i encendre les fogueres de la Catalunya del Nord. L'any 1966 el foc creuà per primera vegada la duana, en una època difícil i sovint en clandestinitat. Amb el temps, la xarxa s'estengué per tal que la flama es repartís per totes les contrades de parla catalana i es convertís en la tradició de la Flama del Canigó, arrelada en la celebració mil·lenària del solstici d'estiu, lligada al foc i al significat cultural col·lectiu.

Festa de la Flama 2022 a Santanyí. Grup musical Xicalènia

Festa de la Flama 2023. Cosme Aguiló i Pep Estelrich recullen la Flama a Alaró

A Mallorca, l'origen d'aquesta festa es remunta a l'any 1907. L'alaroner Joan Rosselló de *Son Fortesa* organitzà dalt del cim del castell una encesa de fogueres per a enllaçar Mallorca amb els cims de Montserrat i el Canigó. Actualment, la Delegació de l'Obra Cultural Balear

(OCB) a Alaró continua aquesta iniciativa. Cada any, el Parlament de Catalunya rep la Flama del Canigó, després de la seva renovació de la mà dels equips de foc, com a acte de reconeixement institucional cap a aquesta celebració. Els companys de l'OCB d'Alaró, la hi recullen el migdia del 23 de juny per dur-la a Mallorca. Una vegada arribada a Alaró, es distribueix arreu de l'illa i es fan diferents actes per a celebrar-hi la rebuda. Enguany, 2023, la Flama arribà a 38 municipis mallorquins.

I en aquest aliatge de sentiments, costums i tradicions, la Flama del Canigó, amb les fogueres de sant Joan, baixades de torxes i falles del solstici d'estiu, simbolitza també la Diada Nacional dels Països Catalans, un esdeveniment cultural, emblemàtic i festiu que es commemora el 24 de juny a les conrades on el català és compartit com a llengua pròpia. La continuació de tots els actes festius i de la tradició del foc representa la germanor i els vincles culturals i d'idiosincràsia per a tots aquells que s'hi senten identificats arreu dels territoris catalanoparlants.

A partir de l'any passat, les associacions culturals *es Majoral*, de Calonge, i *Lausa*, de Santanyí, agermanades amb l'*Obra Cultural Balear*, comparteixen l'organització de la Festa de la Flama de la Llengua en el

Festa de la Flama 2023. Antònia Vicens llegeix el manifest a l'Ajuntament d'Alaró

Festa de la Flama 2023. Recepció de la Flama a Calonge

nostre municipi. Les dues associacions acordaren dur a terme aquest esdeveniment amb la intenció de donar-li continuïtat en anys successius, tot celebrant-ho de manera rotatòria en cada un dels nuclis de població del municipi. Així, l'any 2022, representants de *Lausa* i *es Majoral* recolliren la Flama a Alaró el vespre de dia 23 i la lliuraren a Santanyí el vespre de dia 25. La recepció i la custòdia de la Flama per part de l'Ajuntament es programà com a un acte institucional i festiu de cohesió al voltant de la llengua, la tradició i la cultura; la trobada es produí a la plaça del Roser amb l'arribada de la Flama acompanyada per la música dels xeremiers i força assistència de públic. Després de l'encesa icònica del fester, Sebastià Agustí Adrover, com a president

Festa de la Flama 2023 a Calonge.

Pep Estelrich llegeix el parlament en nom de les associacions *es Majoral* i *Lausa*

Festa de la Flama 2023. Maria Barceló llegeix el manifest a Calonge

de *Lausa*, i Josep Estelrich, com a representant de l'associació *es Majoral*, feren lectura de sengles parlaments en els quals glossaren els trets més significatius de l'acte. La lectura del manifest comú, llegit a tots els indrets on arriba la Flama, fou a càrrec de la calongina Paula Vallbona. Tot seguit, hi hagué una ballada popular a la plaça, davant les escalonades de l'església, amenitzada pel grup musical *Xicalènia*. Per finalitzar la celebració, els assistents, amb la música dels xeremiers, acompanyaren la Flama fins al pati de la casa de Cultura de Santanyí, on quedà dipositada.

Enguany, el propassat 23 de juny, vespra de sant Joan, les associacions culturals *es Majoral* i *Lausa*, organitzàrem altra vegada l'acte de l'arribada de la Flama del Canigó, la Flama de la Llengua, a les contrades de Santanyí, en aquesta ocasió a Calonge.

A mig horabaixa, Josep Estelrich i Cosme Aguiló, com a representants d'ambdues associacions, recolliren la Flama del Canigó a Alaró de mans dels companys de l'Obra Cultural Balear. Durant la celebració al pati de l'Ajuntament d'Alaró, l'escriptora santanyinera Antònia Vicens llegí en aquesta ocasió el manifest. Acabat l'acte, després de la interpretació de *la Balanguera* per part de tots els assistents, traslladaren la Flama cap al terme de Santanyí i començà en terres santanyineres l'homenatge amb la recepció a la plaça de l'Església de Calonge. En representació conjunta de les associacions culturals *es Majoral* i *Lausa*, feu el parlament Josep Estelrich. A continuació, Mateu Nadal, com

Festa de la Flama 2023 a Calonge. Actuació musical de Sonadors Sonats

a nou regidor de Cultura de l'Ajuntament de Santanyí, dirigí unes paraules al públic assistent. Després, Maria Barceló Vidal feu la lectura del manifest. Enguany, aquest missatge comú fou elaborat per Lluís Puig i Gordi, qui fou conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya el 2017. Una vegada acabats els parlaments, el grup *Sonadors Sonats* delectà una estona els assistents amb la seva música i finalitzà l'actuació cantant l'himne de *la Balanguera* acompanyats per tots els presents. Per últim, entre el so de xeremies, la Flama quedà dipositada a l'Església de Calonge i es donà per finalitzada la celebració.

La publicació d'aquest article és una bona ocasió per expressar l'agraïment a les persones i a les institucions que feren possible aquests dos anys la celebració de la Festa de la Flama de la Llengua a la contrada de Santanyí. Agraïm la col·laboració dels xeremiers de Santanyí, Calonge i s'Alqueria Blanca, així com la dels músics que ens acompanyaren amb la seva música. Donam les gràcies a l'Ajuntament de Santanyí per les facilitats i recursos aportats en l'organització de l'esdeveniment i a la Unitat Pastoral del terme de Santanyí per acollir-nos en els espais que emmarquen les esglésies de Santanyí i de Calonge. Sobretot, agraïm la presència de tots els que ens acompanyàreu per compartir plegats desitjos i esperances.

Tot i que les aigües del futur semblen ara procel·loses, tal com suggereix Josep Estelrich al discurs de 2023, hi sura damunt el desig que «aquest

Festa de la Flama 2023 a Calonge. Els xeremiers acompanyen la Flama de la Llengua

Foc de Sant Joan perduri com a símbol d'esperança i de germanor d'una comunitat que vol i necessita recuperar plenament el seu sentit de pàtria, socialment justa, políticament lliure i culturalment digna.» En aquest punt, tenim presents i ens fem nostres les paraules d'Antoni Simó i Tarrés (1994), que atorguen importància cabdal al fet que, al voltant del símbol de la Flama i d'altres mites associats, la col·lectivitat que s'hi sent identificada es regeixi en el present i en el futur per escales de valors que tinguin com a referents la tolerància, la integració, la convivència i el diàleg.

Referències bibliogràfiques.

- Estelrich Vadell, J. (juliol-agost 2023). Del Canigó a Calonge. *Revista Dies i coses*, (215), p. 21.
- Lausa, associació cultural de Santanyí. (26 de juliol de 2023). *La Flama de la Llengua Catalana arriba a Santanyí*. <https://www.lausa.cat/arxius/2523>.
- Simón i Tarrés, A. (Gener 1994). Els mites històrics i el nacionalisme català. La història moderna de Catalunya en el pensament històric i polític català contemporani (1840 – 1939). *Revista Manuscrits*, (12), 193-212. <https://ddd.uab.cat/pub/manuscrits/02132397n12/02132397n12p193.pdf>
- Verdaguer i Santaló, J. (1886) *Canigó*. Volum segon de “Totes les Obres” de Jacint Verdaguer: “Poemes llargs. Teatre”, a cura de Joaquim Molas i d'Isidor Cònsul, Barcelona: Proa, 2003. Reproducció autoritzada per Grup 62. https://www.canigo125.cat/veus/Canigo_en_pdf.html

RESUM METEOROLÒGIC DE L'ANY 2022

DADES METEOROLÒGIQUES OBTINGUDES PER GREGORI SUAUA A CAN JORDI

Temperatura mínima, dia 7 de gener: 0 °
Temperatura màxima, dia 13 d'agost: 38,6 °

Mínima higromètrica, dia 14 d'agost: 32 %
Màxima higromètrica, dies 1 de novembre i 8 de desembre: 97 %

Mes de màxima pluviometria, el mes de setembre: 129 litres

Dies de pluja: 62

PLUVIOMETRIA PER MESOS, ANY 2022

Gener.....	17 litres
Febrer	1 litres
Març.....	61 litres
Abril.....	20,5 litres
Maig	16,5 litres
Juny	2,5 litres
Juliol	0 litres
Agost.....	29,5 litres
Setembre.....	129 litres
Octubre.....	59,5 litres
Novembre	53 litres
Desembre	42 litres
TOTAL.....	431,5 litres

ploguts durant 2022

NOTA: la mitjana dels darrers 24 anys, surt a 477,38 litres/any

ACTA DE LLIURAMENT DEL XXXVIII PREMI BERNAT VIDAL I TOMÀS DE POESIA VILA DE SANTANYÍ 2023

Quan són les 12.30 hores del dissabte 1 d'abril de 2023, es reuneix el jurat qualificador del XXXVIII Certamen Bernat Vidal i Tomàs de Poesia Vila de Santanyí, que està format per Glòria Julià, Miquel Bezares i Pau Sif. Una vegada analitzades les 38 obres participants i després de les oportunes deliberacions, el jurat acorda atorgar el Premi Bernat Vidal i Tomàs de Poesia 2023, per unanimitat, a l'obra titulada *L'Animal perfecte*, que participava amb el pseudònim Alícia Tell, i que una vegada oberta la plica la persona guanyadora és Lúdia Gázquez Olivares.

De tot el qual s'aixeca la present acta que, llegida i confirmada, signen els membres del jurat.

Santanyí, 1 d'abril de 2023

La secretària

Els membres del jurat

Ricarda Vicens

Glòria Julià

Miquel Bezares

Pau Sif

ACTA DE LLIURAMENT DEL VI PREMI ANTONI VIDAL FERRANDO DE NARRATIVA VILA DE SANTANYÍ 2023

Quan són les 12.15 hores del dijous 13 d'abril de 2023, es reuneix el jurat qualificador del VI Certamen Antoni Vidal Ferrando de Narrativa Vila de Santanyí, que està format per Sebastià Alzamora, Jaume C. Pons Alorda i Lucia Pietrelli. Una vegada analitzades les 35 obres participants i després de les oportunes deliberacions, el jurat acorda atorgar el Premi Antoni Vidal Ferrando de Narrativa 2023, per unanimitat, a l'obra titulada *Les cinc ciutats d'Ul-dri'ak*, que participava amb el pseudònim Elyas Llop, i que una vegada oberta la plica la persona guanyadora és Roger Coch Elias.

De tot el qual s'aixeca la present acta que, llegida i confirmada, signen els membres del jurat.

Santanyí, 13 d'abril de 2023

La secretària

Els membres del jurat

Ricarda Vicens

Sebastià Alzamora

Jaume C. Pons

Lucia Pietrelli

ACTA DE LLIURAMENT DEL II PREMI DE TEATRE VILA DE SANTANYÍ 2023

Quan són les 12.30 hores del dilluns 10 d'abril de 2023, es reuneix el jurat qualificador del II Certamen de Teatre Vila de Santanyí, que està format per Carlota Oliva, Joan Tomàs Martínez i Rafel Duran. Una vegada analitzades les 44 obres participants i després de les oportunes deliberacions, el jurat acorda atorgar el Premi de Teatre Vila de Santanyí 2023, per unanimitat, a l'obra titulada *Temps mort* que participava amb el pseudònim La Impaciència dels Sentits, i que una vegada oberta la plica la persona guanyadora és Jordi Casado i Olivàs.

De tot el qual s'aixeca la present acta que, llegida i confirmada, signen els membres del jurat.

Santanyí, 10 d'abril de 2023

La secretària

Els membres del jurat

Ricarda Vicens

Carlota Oliva Joan Tomàs Martínez Rafel Duran

AJUNTAMENT DE SANTANYÍ

PRESSUPOST MUNICIPAL ANY 2023

DESPESES

CAPÍTOL I: Despeses de personal	9.020.041,85
CAPÍTOL II: Despeses en béns i serveis	10.506.365,36
CAPÍTOL III: Despeses financeres	8.000,00
CAPÍTOL IV: Transferències corrents	2.895.809,91
CAPÍTOL VI: Inversions reals	426.477,36
CAPÍTOL VII: Transferències de capital	143.305,52
CAPÍTOL VIII: Actius financers	0,00
CAPÍTOL IX: Passius financers	0,00
Total	23.000.000,00

INGRESSOS

CAPÍTOL I: Imposts directes	10.707.096,61
CAPÍTOL II: Imposts indirectes	1.140.000,00
CAPÍTOL III: Taxes i altres ingressos	5.501.712,27
CAPÍTOL IV: Transferències corrents	4.362.701,44
CAPÍTOL V: Ingressos patrimonials	1.027.952,98
CAPÍTOL VI: Alienació d'inversions reals	0,00
CAPÍTOL VII: Transferències de capital	260.536,70
CAPÍTOL VIII: Actius financers	0,00
CAPÍTOL IX: Passius financers	0,00
Total	23.000.000,00

DEMOGRAFIA ANY 2022

NAIXEMENTS89

Homes 47 / Dones 42

DEFUNCIONS77

Homes 38 / Dones 39

PADRÓ D'HABITANTS (31-12-2022)

S'Alqueria Blanca1.071

Cala d'Or.....4.425

Cala Figuera.....769

Cala Llombards.....443

Cala Santanyí.....461

Calonge1.041

Es Cap des Moro94

Es Llombards604

Portopetro814

Santanyí3.980

TOTAL.....13.702

POBLE LLIURE

d'agressions
sexistes

**NI
I PUNTO**

112
Emergències

Centre d'Informació
de la Dona
971 598 205

Consell de Mallorca

 Direcció Insular d'Igualtat i Diversitat
Departament de Presidència
Consell de Mallorca

 GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE IGUALDAD

 Pacto de Estado
Regeneración Política

 AJUNTAMENT
DE SANTANYÍ
Regeneració Política

Foto de l'església de la costa, any 1979. Arxiu de Joan Pinya.

Ajuntament de Santanyi

